

LBRIS

We know
books

Editor: *Vasile Burlui*

Redactor: *Raul Ianuarie Iordăchiță*

Tehnoredactare: *Cezar Baci*

Copertă: *Florentina Vrăbiuță*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

MICULESCU, IOLANDA;

Avatarurile unui muzeograf : roman / Iolanda MICULESCU

Iași, Cartea Românească Educațional, 2024

ISBN 978-606-057-349-4

821.135.1

IOLANDA MICULESCU

Avatarurile unui muzeograf

Roman

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional

Copyright © Editura Cartea Românească Educațional,
Iași, 2024.

Adresa: Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 2, Iași – 700124
www.ecredu.ro

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

În penitenciarul în care se afla de câteva luni de zile, cu privirea ațintită spre tavanul maculat și scorojit, nebăgând în seamă zgomotul din camera în care se aflau ceilalți zece deținuți, tolănit în patul din metal cu așternuturi ce exalau un miros fetid de sudoare, tutun și mucegai, în vreme ce pe pereții cu desene obscene gândacii se plimbau în voie, David Bloom derulă în minte anii copilăriei, dar și perioada fericită când își exercita serviciul de muzeograf, cu frecvențele și ciudatele lui avatari, în paralel cu munca asiduă la tablourile după marii pictori, pe care începuse să le reproducă cu măiestria unui împătimit al artei.

Copilăria și-o petrecuse în casa ridicată cu mari eforturi de bunicii lui paterni, umbrită de stigmatul urâteniei lui fizionomice, schimbare care se petrecuse într-o noapte senină de iunie, de Sânziene, atunci când se spune că se deschid cerurile. Copiii îl ocoleau adeseori și își

găsea refugiu în podul casei, acolo unde descoperise o adevărată minune: câteva albume de pictură cu paginile lucioase ca frunzele de dafin, pe care le răsfoia ore întregi în liniștea și izolarea acelei încăperi, printre obiecte vechi și pânze de păianjen, vegheat de un petic de cer care se întrevedea printr-un geamlâc zgârcit din acoperiș. Aici își jurase că va ajunge și el un mare pictor și chiar își întocmise un mic atelier cu pensule, hârtie și culori pe care le ținea ascunse ca pe o adevărată comoară. Când picta se simțea stăpânul lumii și uita cu desăvârșire de aspectul său respingător. Dar, în momentele când lua pensula în mână și aplica primele tușe de culoare, se petrecea un adevărat miracol: chipul său căpăta trăsăturile unui băiat frumos și atrăgător, cu ochii albaștri, electrici, părul tutuniu, tenul bronzat și zâmbetul ce desena două gropițe în obraji rotunzi, bucălați. Dar aceste fluctuații se petreceau numai când răsfoia albumele cu picturi, sau înaintea tablourilor pictate chiar de el. Aceeași metamorfoză neobișnuită avea loc și în vremea când fusese custode și ghid la

pinacoteca din capitală. Din sipetul memoriei răzbăteau până la el momentele unui întreg film al vieții sale, pe care acuma, când timpul îi lăsa răgazul derulării imaginilor din trecut, l-ar fi dorit cu siguranță reluat la nesfârșit, ca într-un carusel de fapte și întâmplări din arsenalul prețios al *Mnemosynei*.

Rămas singur după plecarea vizitatorilor, obișnuia să se plimbe prin galeriile pustii ce răsunau straniu de zgomotul pașilor lui, ca într-o imensă peșteră unde se auzeau doar picăturile de apă ce se prelingeau sacadat din țurțurii singuratici ai stalactitelor. De câte ori își oprea privirea asupra tablourilor lui Hieronymus Bosch sau Francesco de Goya, acelea care ilustrau izbucnirea instinctelor, a haosului sau dizarmoniei umane, David Bloom nu își exprima o pioasă admirație estetică față de asemenea opere funambulești, ci, mai degrabă, manifesta o curiozitate aproape morbidă pentru motivul răscolitor care declanșase în subconștientul fiecărui artist acele imagini apocaliptice.

Noaptea avea adevărate coșmaruri, personajele hidoase din tablourile acelea cu monștri prindeau viață și, într-o metamorfozare diabolică, el căpăta înfățișări ciudate cu cioc și ochi de pasăre răpitoare, cap de măgar, ființă lipsită de trup cu capul sprijinit direct pe tălpi, și uneori eclozând dintr-un ou uriaș de dinosaur, sau aflându-se pe o corabie a nebunilor cu fețe umane care mai de care mai imunde și zbârcite de senescență. Uneori, lua forma unor garguie imense cu cap de leu prin care curgea o apă murdară și rău mirositoare. Pictorul olandez era considerat în epocă un alienat mintal, iar spaniolul, după o boală care îi provocase surzenia (saturnism), a înfățișat în colecția de optzeci de gravuri, intitulată *Capriciile*, animale ce simbolizează viciile umane. Cunoscuta expresie „somnul rațiunii naște monștri” este de fapt titlul celei de-a 43-a dintre gravuri și prezintă un ins dormind cu capul pe masă, iar în spatele lui, descinse parcă dintr-un vis coșmaresc, niște păsări uriașe stau la pândă să îl devoreze.

Nu avea intenția să ocolească acele expozate sinistre, tocmai pentru faptul că dorea să-și înfrângă toate temerile existențiale și să dea piept cu infernul minții și plâsmuirile imaginației rătăcite, de care omul este bântuit atunci când rațiunea lui este complet adormită. Își dădea seama că arta fusese pentru acești pictori excentrici o defulare a subconștientului, o terapie autoimpușă care elibera sufletul de zgura acumulată din trecutul lor întunecos.

Figura lui cu înfățișare de batracian, dobândită în acea noapte de Sânziene, devenea și mai pronunțată după contemplarea acelor reproduceri ce ocupau o galerie aparte din muzeu: ochii deveneau mai bulbucați, gura i se lățea cu buzele proeminente și umede, pielea căpăta nuanțe verzui și degetele i se subțiau ca picioarele palmate de broască. Apoi naviga ușor ca în transă spre acele tablouri cu nuduri, care îi declanșau adevărate emoții și fantezii erotice, făcându-l să vibreze alături de femeile pictate cu atâta măiestrie și realism artistic, încât ajungea să aibă erecții și poluții nocturne, să simtă chiar apropieri carnale atunci când le

mângâia trupurile inerte și lipsite de suflare. Trupurile începeau să răspândească efluvii de parfum și transpirație voluptoasă într-o simbioză perfectă, ce amintea de împreunăriturile lascive dintre un bărbat și o femeie în timpul actului sexual. Sub imperiul dezmiertărilor lui pasionale și frenetice, corpurile femeilor se ambosau¹, prindeau viață, atinse parcă de o baghetă magică și se desfătau la rândul lor în baia de tandrețuri și atingeri lascive, ca într-o scenă de alcov medieval sau de bordel interbelic.

În acele momente de erotism bolnăvicios, a cărui țintă era un obiect neînsuflețit ce amintea de fetișurile primitivilor, figura lui se transforma din nou, de astă dată căpătând trăsături mai umane și mai demne de un amarez

¹ A fixa, a lega o navă de proră și de pupă astfel încât să nu-și mai poată schimba poziția. [*fr. embosser*]. sursa: DN (1986). *Définition Larousse*: 1. Fixer un bâtiment dans une position déterminée, au moyen de câbles et d'ancres mouillées à l'avant et à l'arrière. 2. Introduire de la préparation de viande dans le boyau, lors de la fabrication des saucisses et saucissons. 3. Réaliser l'embossage d'une carte de paiement. (n.r.).

înlăcărât. Atunci se privea plin de curiozitate în oglindă și era uimit de acea metamorfozare atavică, care îi conferea aspectul unui bărbat de o frumusețe adonisiană, perfectă, moștenită probabil de la bunicul său, care fusese un bărbat foarte arătos și de o distincție nobiliară. Făcea eforturi pentru a putea zugrăvi sentimentul neputinței de a se desprinde din vis, de acel mod de reflectare a lumii prin intermediul unei iluzii, care aducea cu starea de beție sau de bulversare a minții atunci când consumi droguri. Intra într-o transă vecină cu nebunia și se complăcea în desprinderea voită de realitate, descinzând într-o alta, ireală, mai frumoasă și mai incitantă. Trăia la cote maxime acel transfer de identitate și de teleportare inedită, care îl făcea să se considere o persoană aparte, și care era capabilă să comunice cu personajele din tablouri ca și când ar fi fost reale.

Cu toate astea, nu avusese parte de un mariaj mult râvnit, tocmai din cauza acelor transformări bizare inopinate care reveneau când și când și-i schimbau înfățișarea, accentuându-i chipul de amfibian cu ochii bulbucați